

F O A I E

центръ

ЛИТЕРАТУРА, ИЛИ ИЛИ ЛИТЕРАТУРА.

№ 24.

Diminea 15. June.

1941.

DOMNŪLE PEDAКТОР!

„Дн N 20 ал өөи литераре че о прїи-
теск ши өс на тоди чеї дандї авонадї аї
Дтле, ведем о прекъвдптаре че дикее
дн сине зн рѣснѣс овцеск ла тоди, дела
каре аванд прїимѣе фелтри де еписори,
ареско нз вѣ юртѣ де аї дпшѣка не өіе-
каре ка вѣте ка рѣснѣс дн парте. Вѣ
даѣ дрештате Домнѣле а пѣрерѣ че вѣ
фачедї гѣснѣс сѣ жѣдече өіе каре. Кѣ
даѣ Дта аї ста ка сѣдї шордї саворавїла
време де интерес, да даре де рѣснѣскарї
не персона өіекѣрїа авонет ла дисем-
патѣ пншѣр де еписори че вредет кѣ
прїимїдї, өѣрѣ дндомѣг вѣ газета не а-
вѣнд чїп сѣ о лѣкрезе ла време, ар дн-
чета, ши атѣчї поаре кѣ деам гѣсї маї
мѣлѣ вѣт, че прїп вѣмаре ши Дтле поа-
те өї өпре нагѣкѣ, ка днѣк ачѣ не аї кѣ-
цета сѣ маї цѣменї, пар авѣ днтра нїмїк,
ка сѣдї дншеск ши врео патѣ, сѣонднѣдї
вре зн пѣме рѣс кѣ нз днї дндеплнненї
даторїе прекѣ се каде; центръ кѣ аща
сѣнтет пої оамени, сѣ нз лѣсѣм сѣ треа-
кѣ нїчї зн прїлеж өї грешалѣ, өѣрѣ сѣ
рѣдем, — ворва ромѣнѣскѣ; рѣдем знѣл
де адѣл, ши дракѣ де тоди.

Deosebїт дн рѣснѣска Дтле ведем че-

перѣ че нї сѣ фаче де кѣтре знї дн авонадї,
знде зїче ка дн лок де варїетѣдї, сѣ пѣ-
вїкадї історїа романїлѣр дела днченѣ-
тѣл лор нѣпѣ акѣм. Домнѣле нѣ роѣ өї-
ем іертат, ам да о нїкѣ пѣрере деспре-
ачеаста, ши каре іесте чеа вѣрїѣтоаре.

Лїврїерїе поастре дем де грештатеа
а фелтри де історїї, че нз кѣ пѣдїнѣ осте-
вѣалѣ мадї днтераторї са сїмт ка сѣ ле
дндодовескѣ, издетѣнд — пншмаї ма
ор чїне че на кѣтѣ сѣ поатѣ гѣсї, дар
сѣ се лѣшнѣзе ши неамѣл, каре пншѣ дн-
тра ачеастѣ эпохѣ, өѣ апѣсат атѣт де
нїлт снпт вѣлѣк днтерекѣлї пекѣпо-
днцелор. Дар чїне терѣе сѣ ле вншѣ-
резе? Преа пѣдїнї Домнѣле, центръкѣ
партеа чеа маї мѣлѣ днп оамени, прекѣт
ши чеа маї богатѣ, нз сѣнт амншї дн
градѣл ачела д'а кѣкоаде пншчере ла чї-
тїт, ши фолосѣл че ісвораде днптрѣ ача-
ста. Саѣ де ши сѣнт амншї дн а чѣ
кѣонднпдѣ, сѣ арпагопеазѣ, адекѣ сѣ-
скѣмпеск де аншн фаче өіекаре вѣте о
вїблїотїкѣ тревнпчоастѣ, ка сѣ нз аївѣ трев-
нпнѣ де чершѣт.

Аща дар Дта де кѣнд аї днченѣт а-
пѣвїка ачеастѣ Фоаїе кѣ жншѣл чел маї
пншѣт, ши статорнїк дн вѣмареа іеї, вѣ
шѣртѣрїесек кѣ прїп трѣнса адї трас дра-

гостеа тълтора, ми йацї фькът де а съ
 дппрїетенї кь Дта прїп авонаціе. Асеме-
 неа ши іеѡ деканд о прїїтеск, сѡнт фоар-
 те тълдѡміт де лѡкрареа Дтле, пентрѡ
 кь аї алес, ши аледї тот де челе че фаче ши
 іе де кѡвїндѡ пентрѡ ачеастѡ Фоаіе, ши пі-
 тік маї тълт. Чеї маї тълдї веї шї кь
 съ вѡеск дптрѡп гѡст ши ле плаче лѡкрѡрї
 пої саѡ ши веки че пѡ ле сѡнт шїѡте. Чи-
 не дар воїеск історїї домпеле, Дта віне
 воїешче аї дпдрепта ла лївріерїї, сїзнеле
 кь аколо пот гѡсї пѡпмаї історїа рома-
 нїлор, че ши алте тълте фоарте де маре
 фолос тѡтѡрор де овѡе. Іар Дта веїдї
 де треавѡ прекѡм съ каде, ши прекѡм аї
 дпчепѡт. Мѡ тълдѡтеск дпсѡ кь аї
 кѡпоскет маї віне гѡстѡл ши дорїнда че-
 лор маї тълдї. Де ачееа вѡ ши лаѡд сеп-
 тіментѡн вѡей сїмдїрї атѡт де віїе, ши тот
 деодатѡ зїк ка ачеаста съ вѡ повѡдѡзіаскѡ
 ши пѡ віїтор де а вѡта кь кїпѡл чел маї
 пѡкѡт ка съ адѡгацї маї тълт стї
 та прїетїнїлор Двоастрѡ. Іар пѡ тїне
 тѡ іертадї кѡчї вѡ прїчївїїѡ о пагѡвѡ кь
 пїердереа а кѡтева тїнѡте дп чїгїреа аче-
 шїа, ізвїдїтѡ ка пѡ вѡ фрате ал Дв.

1841 Маїѡ 26.

Пїтар X. Іоанїдїс.

3.

ДПГРЕОНАРѡ*)

Дѡпѡ дпвѡрѡдїшарѡ родїтоаре се па-
 ше дп тѡїере ачела стат, каре дп пѡтїм
 дпгреонарѡ, саѡ дпсѡрчїнарѡ, а-

декѡ тѡїерѡ пѡ есте пѡтаї тѡїере, чї ши
 тѡтѡ. — Фїешечаре фемѡе поате порнї
 греоане дела івїрѡ, пѡпѡ ла тречерѡ кѡ-
 реденїей де лѡпѡ. Сѡмпеле дѡпѡ каре се
 кѡпоашче кѡтѡк о фемѡе аѡ лѡат дп пѡп-
 тече, сѡнт де треї фелїзрї, адекѡ: пѡдїп
 дпкредїнѡѡтоаре, дїп каре дпсептѡм ѡпе-
 ле: 1-а Дѡкѡ пе вѡрѡватѡл съѡ, каре па-
 інте лаѡ ізвїт, пѡ лар пѡтѡ рѡѡда, саѡ дїп
 протївѡ, дѡкѡ маї пайнте пѡ лар фї пѡ-
 кѡт, ши акѡта лар ізвї. 2-а Дакѡ фемеїа
 дѡпѡ дпвѡрѡдїшаре ар фї фоарте сїмдїтоа-
 ре. 3-а Дѡкѡ се ар скїпѡва трѡсѡрїле
 фѡдїї. 4-а Дѡкѡ ар пѡтїтї де дѡрерї де
 кап, де дїпдї, де грѡдѡ, де вѡрѡсѡрї, саѡ
 дѡкѡ аре поѡте неѡвїчпѡтїе.

Маї тълт дпкредїнѡѡтоаре сѡнт аче-
 стѡ сѡмпне: 1-а Рѡтѡдїѡрѡ афарѡ а кѡ-
 реденїей де лѡпѡ. 2-а крешерѡ фолелѡї,
 ши а дїделор. 3-а о дѡрѡѡре дпїпѡгѡтоа-
 ре дп дїѡе, арїа свѡкрѡлѡї се фаче маї
 дптѡнекоасѡ, свѡкрїѡрїле креск, се дпкоар-
 дѡ, ши алте каре се дїп де тошерїе.

Сѡмпеле адеѡвѡрате сѡнт пїшкарѡ фѡ-
 тѡлѡї дп пѡпѡтече, каре пе ла дпчепѡтѡл
 лѡпїї а чїпчѡе се сїмдїѡе. Ачѡаста се
 поате черка дѡкѡ кь палта дптїсѡ рѡѡе,
 апѡсѡм кїтїпѡл партѡ дїп жос а фолелѡї
 тѡїерїї греоане. — Дѡкѡ ачѡстѡ сѡмпне се
 вор івї делок дѡпѡ дппреѡнарѡ дпфокатѡ,
 ши тот вор крешче, атѡпчѡе фемеїа се поа-
 те дїпѡ дпкѡркатѡ, кь атѡта маї тълт,
 дѡкѡ алт фелїѡ ар фї сѡпѡѡтоасѡ. Дечї
 съ кѡвіне прекѡм дпшїїї, аша ши поѡ съ
 дпгрїжїт, ка съ поарте фѡрктѡл пѡпѡ-
 течелѡї съѡ фѡрѡ вѡтѡшаре.

Чїнстѡ ши вѡгаре де сѡтѡ се каде ѡе-
 пѡлѡї фемееск дп статѡл, прїп каре четѡде-
 пїї лѡтеї ачѡстїа се препоеск. ши ѡепѡл

*) Коѡпїнѡадїе ла Nrїї 5, 6, 7, дїп ачѡста Сѡм:

омеенск да перидизне се нълънце. Де аче-
 иа повоареле челе веки аѣ цинт мѣериле
 греоане да осевитъ вазъ ши чинсте. — А-
 тепиеніи аѣта чинствѣ не греоанѣ са кон-
 четъдѣвъ, нѣт ши днсаніи виновади, дѣкъ
 скѣнаѣ ла дѣнселе, аѣлаѣ прип іеі ертаре.
 Да Персія чинствѣ краи чеі веки не ѣіе-
 щекаре греоанѣ кѣ доі вані де аѣр. Овре-
 иі, каріи маѣр кѣ ѣоарте стринс цинѣѣ
 ѣвѣчаѣрилe Релиѣіеі, тогѣни дѣгѣвѣаѣ ла
 челе греоане, дѣкъ ар ѣі аѣт постѣ, съ
 тѣнѣнѣе карне де порк. Ла романі дѣ-
 къ мерѣѣ врео персоанѣ маѣстратѣалѣ
 не ѣлѣѣ, аѣвѣчѣа лікторіи стрѣгаѣ, ши ѣіен-
 каре ом тревѣи съ се дѣ дин дрѣм, нѣмаі
 мѣериле греоане, ва ши ѣрѣвади лор, дѣ-
 къ мерѣаѣ кѣ дѣнселе нѣтѣѣ словод дрѣ-
 тѣл съѣ мерѣе. Ла Романі ера опрѣт а
 ліема о мѣере греоане ла жѣденѣт саѣ ла
 пѣрѣ. Ла ноі мѣериле греоане пѣгип ѣлѣт
 деосевите де челе лалте, де тѣлте орїле ведет
 лолите ши днпнсе. Ноі гѣндим а ѣі де-
 стѣлѣ ѣлгаре де сѣтѣ, дѣкъ ведет кѣ
 врео греоанѣ постѣѣде чеѣа, дин челе че
 аѣет ноі, ши дѣнѣ дѣ днпндем ши еі.
 Деѣи съ ведет че се ѣвѣне ѣіенѣкѣрѣѣа
 четѣѣеан а пѣзи ши а арѣта кѣтрѣ о мѣ-
 іере днсѣрѣиваѣтѣ.

Тот ѣіне кресѣѣтѣл ши кѣлѣиваѣтѣл ом
 аре а пѣзи кѣтрѣ челе греоане ѣрѣѣѣо-
 реле днѣкѣтрѣѣ 1: ѣіенѣкаре есте дѣтор а
 цїнеа мѣерѣ греоанѣ дн чинствѣ ѣвѣнѣоаѣсѣ,
 пентрѣ аѣѣіа коніи тревѣе де нѣчі днѣѣ-
 даѣі съ дѣе ачелора ачееа чинсте, карѣ о
 даѣ ѣѣтрѣнїлор. 2-а Ла аѣѣѣрї мѣерї-
 лор греоане се кѣѣіне днлѣѣл ранг, се
 кѣѣіне а ѣі кѣ тоаѣѣ превенїрѣ ши окро-
 тірѣ трактате. 3-а дн ѣісерїкѣ ѣіенѣкаре
 четѣѣеанѣ есте дѣтоаре аї да скаон ши а

о скѣті, 4-а тот омѣл есте дѣтор а пѣши
 дин дрѣтѣл ѣнеі ѣемеі греоане, ѣіе ачееа
 ши маі сѣракѣ, ши а о нетрече пѣлѣ а-
 касѣ, дѣкъ ар чере тревѣида. 5-а есте
 пѣкат а снѣнѣнѣпта о мѣере греоанѣ, саѣ
 аї повестї лѣкрѣрї днгрѣѣтоаре, маі ѣѣр-
 тос деспре паѣдерї прїмежѣіоасе. 6-а Прї-
 межѣіа паѣдерїи есте дѣтор тот омѣл а ю
 ѣаче кѣт де ѣшоарѣ, ши аѣ снѣне, кѣт
 кѣ мѣкар кѣ дн тоате стѣрїле пот мѣрї
 ѣаѣненї, тогѣши есте доведїт кѣтѣкъ дн-
 тре мѣериле днсѣрѣиваѣте моартѣ нѣ нѣлѣт
 есте маі рарѣ, де кѣт днтре челе лалте.
 7-а Ла днлѣнѣлларе ка ѣрезна днтре гре-
 оане съ ѣіе ловїтѣ де мѣнѣїле паѣдерїи дн
 дрѣм, дѣтор есте тот омѣл аї денѣкїде ка-
 са са, ши а о прїмі кѣ воїе ѣлпѣ. 8-а Мѣ-
 іерѣ греоанѣ есте ка ши чеі ѣолпавї сло-
 водѣ де тоате постѣрїле. 9-а Бѣрѣѣ-
 тѣл мѣерїи греоане ар тревѣі дн сѣпѣ-
 тѣнѣеле 6 де не ѣрѣтѣ се ѣіе скѣтїт де
 тоаѣѣ ровота ши лѣкрѣл домпеск. 10 Пен-
 трѣ мѣериле сѣраче ши греоане, маѣр
 ши пентрїтате ар тревѣі съ днгрїѣѣ-
 скѣ полїѣіа. 11 Бѣрѣѣѣтѣл, саѣ алт чїне-
 ва, каре ар дндрѣѣнї съ ѣатѣ врео мѣере
 греоане, съ ѣіе дѣла стѣпѣнїре греѣ педепсїт.

Дѣторїнѣеле, каре днсѣнїи греоанеле
 аѣ але пѣзи, ка съ поарте фрѣкѣтѣл фѣрѣ
 ѣѣѣѣнѣаре ши съ паскѣ ѣшор, сѣнѣт ѣрѣѣ-
 тоаре 1-а днѣѣрѣѣнїнѣтѣ лор съ нѣ ѣіе
 стрїнсѣ, нѣчі аѣлѣѣѣтоаре, де ачѣіа корсе-
 теле ла персоане греоане нѣ аѣлѣ лок.
 2-а мѣнѣѣрїле съ ѣіе ѣшоаре, кѣ каре
 сѣнѣт dedate, ѣѣѣѣрѣ маі ѣлпѣ есте апа.
 А мѣнѣка тѣлт ши а бѣ есте пентрѣ челе
 греоане, ка ши пентрѣ фѣт стрїкѣтор, пентрѣ
 ачееа ѣіне есте челор греоане а нѣ
 мерѣе пѣла ѣспѣеде ѣнде се тѣнѣнѣѣѣ ши

вѣ маї тѣлт. 3-а Съ лѣкре лѣкрѣрї вшоаре шї съ пѣ шадѣ тѣлт. 4-а съ доартѣ дн лїніце чева маї лѣнг, сѣра съ пѣ шадѣ прѣ тѣлт. 5-а одѣле, дн каре шед іарна, съ пѣ фїе прѣ калде. Пічіоареле, фоалеле, шї цїдѣле съ фїе тот дѣзна ла греоане калде. 6-а Дн тоате зїмеле съ поарте грїжѣ де скаон, пентрѣ ачеаа кѣнд тѣлѣжкѣ, съ вѣ шї апѣ дестѣлѣ (аїчеа челе маї тѣлте грешек), 7-а Съ се пѣзѣскѣ де тѣлїе, шї де алте а інімеї патїмї, съ фїе веселе, шї фѣрѣ фрікѣ. 8-а Съ пѣ іа нїчї зп фелїѣ де медїчїнѣ фѣрѣ рѣндзїала докторѣлї, нїчї съ пѣшї словоадѣ сѣнѣе, 9-а съ пѣ факѣ тѣлте скѣлзї маї вѣртос калде, шї фѣрѣ рѣндзїалѣ. 10-а Съ пѣ зѣмеле ла валѣрї, ла адѣпѣрї, знде ар фї таре дн вѣлзѣлѣ. 11-а Нѣ се кѣвїне тѣїерїї греоане дн лѣпеле де пе зртѣ доѣ а мерѣе ла Бісерїкѣ, ка пѣ кѣтва съ се дн тѣмпле чева, прїн каре сѣїнѣенїа локѣлї ар пѣтѣ пѣтїмї.

Нѣ фѣрѣ темеїѣ гѣндеск а фї де лїпсѣ, съ арѣт аїчеа шї кѣт се пот фемеїле пѣзї де неплѣчерї шї патїмї, ла каре сѣвт дн сѣрчїанаре сѣпт сѣвпѣсе. Ачестѣ сѣпт:

1-а Грѣца, вѣрсатѣл, шї кѣте одатѣ о вшоарѣ лешїанаре. Дн ачестѣ неплѣчерї съ іаїе греоанеле 10 — 20 пікѣтѣрї де ама зїсе пікѣтѣрїле лѣї Хофманн пе захар, шї дѣкѣ пѣсар зшѣра кѣ ачестѣ, атѣнчеа съ іаїе о лїнгѣрїде де кремор тартарї, доѣ лїнгѣрїде де магнезїа, шї чева захар пісат, шї метекѣндѣле вїне лаомалтѣ съ ле іа зскате дн гѣрѣ, шї съ вѣ дѣ сѣпра пѣдїнтѣ апѣ. — Кѣтпѣтѣл дн тѣлѣжѣрї, шї тѣлѣжѣрї-

ле маї тѣлт зскате де кѣт сѣвѣрї сѣпт аїчеа де тѣлте орї чеа маї вѣпѣ докторїе.

2-о Дѣрѣрѣ де кап. Ачеста се поате зшѣтра дѣкѣ греоана ва цїнѣ капѣла рече, шї се ва пѣзї де вестѣрї спїртоае, шї дн кѣлзїтоаре, пічіочї расе шї пѣсе ла фрѣпте алїнѣ дѣрѣрѣ.

3-а Скаѣпѣ. Пентрѣ дндрептарѣ ачестѣїа есте маї вїне а тѣлѣка пѣтаї тѣлѣжѣрї вшоаре, сѣвѣрї, шї а вѣ тѣлтѣ апѣ.

4-а Ла греоане се зѣмѣлѣ де тѣлте орї вїнеле пічіоарелор, шї ачеста арѣтаре есте кѣ атѣта маї неплѣжѣтѣ, кѣ кѣт нїчї одатѣ пѣ трече де тот, шї ла фїенѣе каре дн сѣрчїанаре іарѣшї се дн тоарче, пентрѣ ачеїа кѣт ва вѣдѣ греоана кѣ дн чеп вїнеле а і се зѣмѣла, делѣк съ деслѣнѣе легѣтѣрїле чїоранїмор, шї съ ле поарте фоарте словод, съ спїлѣ пічіоареле вїне кѣ ракїѣ де сѣкарѣ, шї сѣле дн фѣшѣре кѣт де стрїнѣ дн ченѣнд дѣла нодѣїѣ пѣпѣ дѣсѣпра пѣлпеї, вїне есте а шедѣ, кѣнд е акасѣ маї тѣлт кѣлкатѣ. Іарѣ дѣкѣ ар плеснї вревна дїн вїнеле зѣмѣлате пекѣн де тѣлте орї се дн тѣмплѣ, тревѣе лега те кѣ іаскѣ тѣїатѣ дн ракїѣ. — Дѣкѣ се зѣмѣлѣ пічіоареле, каре ла челе грасе, маї лѣнѣеде греоане се дн тѣмплѣ, атѣнчеа есте фоарте вїне але спїла кѣ ракїѣ.

5-а Вїнеле дїн греоане пѣ пот слово зї зѣл, сїмѣсї о ардере, шї дѣрѣрї дн паѣере. Пентрѣ ачеста патїмѣ есте вїне на челе греоане се шадѣ кѣлкате, зѣ кѣнд се факѣ авѣрї де ерѣзї моїтоаре, съ вѣе декокт де сѣтѣнѣцѣ де ін саѣ де кѣпенѣ, саѣ лапте де мїдале. — Алтеле іарѣшї пѣ пот съ цїнѣ зѣл. Ачестора есте вїне а се спїла де тѣлте орї кѣ апѣ рѣче, шї а пѣрта зп вѣрѣте сѣпт паѣере.

6-а Дакъ челе греоане пѣтѣмек врео спайтѣ, пѣказ, мѣлѣ саѣ алте патимѣ а инимѣ, атѣчѣа зшор се паск дп грѣлсе-ле: вгѣрчѣрѣ (спасѣрѣ) каре пѣзѣмаѣ фѣ-тѣлѣ, чи шѣ дпгрѣзнателор пот фѣ стрѣкѣтоа-ре. Дѣчѣ греоанеле кѣ атѣта маѣ мѣлт сѣ се пѣзѣскѣ де аша патимѣ, кѣ кѣт сѣнт респѣзнетоаре пентрѣ виѣда ачелѣа, де кареле дѣлселе сѣвт инѣтѣ дп поартѣ. Іарѣ де се вор пѣскочѣ ачѣстѣ патимѣ шѣ фѣрѣ грѣшала лор, атѣчѣа одѣхна трѣпѣ-лѣ шѣ а сѣфлетѣлѣ сѣнт де кѣпетенѣ, де ачѣа греоана сѣ се пѣпѣ дп пат шѣ се вѣ врео 15—20 де пѣкѣрѣ де касто-реѣ дптрѣн фѣлѣцѣан де чеаѣ де мѣшецел (ромонѣце) саѣ ѣзѣтѣ, шѣ де пѣ іар дпче-та сѣ алѣрѣце дѣпѣ доктор.

7-а Дѣкѣ греонеле сѣнт зшоаре де мѣнте шѣ сар, жоакѣ, рѣдѣкѣ с. п., атѣчѣа де мѣлте орѣ се дптѣмплѣ де пѣтѣмек вѣрсѣрѣ де сѣлѣце дпн пѣлпече, каре пентрѣ род пот фѣ фоарте прѣмеждѣоасе, аѣ-чѣа се веде кѣт де рѣѣ есте пентрѣ гре-оане а сѣрѣ, а жѣка, а рѣдѣка, а алерга пе-скѣрѣ, а се кѣрѣца пе дрѣм рѣѣ, сѣлѣдѣтор с. п. Де мѣлте орѣ спасѣрѣле маѣ сѣс де-скрѣсе се мѣтѣ дп вѣрсѣрѣ де сѣлѣце. Дѣчѣ де сар стѣрпѣ ачѣаста кѣрѣере де сѣлѣце оарѣш дп че кѣп, де лок, сѣ се пѣ-пѣ греоанѣ дп пат, сѣ деслѣце тоате ле-гѣтѣрѣле хѣлелор, шѣ лѣлѣнд о кѣрпѣ сѣ о моаѣ дп одѣт, шѣ сѣ о пѣпѣ пе пѣще-ре. Се шѣ де сѣне, кѣткѣ пѣзмаѣ знде поа-те фѣ де лѣпсѣ есте а кѣма докторѣл. А-чѣаста патѣмѣ іарѣш месне сѣ дптоарче ла фѣецекарѣ дпсѣрѣчѣнаре.

Зпеле дпнтре греоане аѣ осевѣте по-фѣте шѣ черерѣ, де мѣлте орѣ ла лѣкрѣрѣ гредоасе, шѣ стрѣкѣтоаре кѣт ла вар, ла

лѣминѣ де сѣѣ, ла жрѣтѣ, ла сѣпѣн ш. а-шѣ гѣлѣдѣск кѣ дѣкѣ пѣ вор дпдѣстѣла ачѣаста пофѣтѣ, атѣчѣа ар пѣтѣ перде ро-дѣл. Ачѣаста пѣ е де крѣзѣт. Шѣ пѣ-шѣаѣ мѣѣрѣле десмердате, рѣѣ крѣскѣте, пе-карѣ пѣ де стѣпѣлѣнѣце мѣнтѣ, чи крѣдѣн-ца дешартѣ шѣ зѣкѣлѣле маѣчелор шѣ а мѣтѣшелор, аѣ аша зрѣте пофѣте.

Дѣкѣ маѣ аѣ челе греоане фѣрѣкѣ де мѣрарѣ, адекѣ еле крѣд, кѣткѣ дѣкѣ се сѣпѣрѣ де чева, саѣ вѣд чева грозав, а-тѣчѣа шѣ фѣтѣл лор ва фѣ аша, дпсѣ ачѣаста есте дп челе маѣ мѣлте дптѣмп-лѣрѣ пѣзмаѣ о хѣмерѣ. Фѣрѣ а тѣгѣдѣ, кѣткѣ аша чева кѣте вреодатѣ дп чева сар пѣтѣ дптѣмпла, сѣнт тотѣшѣ асеме-неѣ дптѣмплѣрѣ аша де раре, кѣт чеѣ маѣ мѣлѣцѣ фѣсѣолоѣ се дпдоеск де адеѣт-рѣл лор. Кѣткѣ дпсѣ аша дпкѣпѣрѣ а-сѣпра маѣчеѣ пѣртѣтоаре пот лѣкра кѣ стрѣкаре, пѣ есте пѣчѣ о вѣлѣлѣлѣ.

Кѣтрѣ сѣлѣрѣшѣтѣл дпкѣрѣкѣрѣ трѣ-вѣе фѣецекарѣ греоанѣ сѣ грѣжѣскѣ де-цѣце ка де зпѣлтеле дпн карѣ чеѣ пѣскѣцѣ сѣ се хрѣлѣскѣ. Дѣкѣ ачѣстѣ дор, атѣ-чѣа есте вѣне а мѣа о вѣкатѣ де флѣпел дплапте калд, шѣ сторкѣлѣдѣо а пѣлѣ кѣ дѣлѣса цѣцеле, карѣ трѣвѣе пѣзѣте де ре-чѣалѣ. Іарѣ дѣкѣ есте свѣркѣл прѣ дп лѣ-трѣ, атѣчѣа трѣвѣе сѣпт афарѣ кѣтѣпел. Дѣкѣ дѣлѣ свѣрк сар велѣ пѣлѣ, шѣ сар фѣче ра-пѣ, атѣчѣа трѣвѣе спѣлат кѣ апѣ калдѣ шѣ кѣ сѣпѣ де доѣ трѣѣ орѣ пѣ зѣ, апоѣ лѣ-лѣнд дпчет пѣлѣ жос, трѣвѣе свѣркѣл спѣ-лат шѣ дптѣрѣт кѣ ракѣѣ де сѣкарѣ.

Маѣ авѣм дпкѣ аѣчѣ а деслѣжѣ о дптре-варѣ фоарте де кѣпетенѣ, адекѣ: Поате се мѣѣрѣ греоане дппрезна кѣ вѣрѣватѣл саѣ пѣ? — Челе маѣ маѣрѣ попоарѣ а пѣ-

мѣтлѣ пострѣ аѣ цинѣт, шѣ знеле цин
шѣ акѣта ачаеста правѣлѣ: „Нѣчѣ кѣ о мѣ-
ѣере греоане съ нѣ те местечѣ трѣнѣще“.—
Шѣ ачаеста есте зна дѣн прѣчинѣле де кѣ-
петенѣ пентрѣ че дѣн ориент есте сѣферѣ-
тѣ цинерѣ а маѣ мѣлтор мѣерѣ. Тоате
попоареле Нѣрѣдѣе се скѣрвѣск а зѣвѣла
кѣ мѣерѣле греоане. Дѣн марѣ дѣмѣрѣ-
дѣ Бенѣн, шѣ ла попоарѣле, каре дѣнре
Сѣера, Леона, шѣ рѣвл Сестро, шѣ ла ачелѣ,
каре лѣнгѣ Гамбра вѣедѣск, есте чеа маѣ
маре грозѣвѣе, нѣмаѣ а врѣ а фаче кѣ о
мѣере греоанѣ. Шѣ дѣмѣрат а ачестѣ ма-
ре попор азѣсе одѣноарѣ дела зѣн мѣни-
стрѣ сол Езропѣн, кѣт де нѣтѣрнѣк шѣ
вогат есте дѣмѣратѣл ачестѣдѣ дѣн Езро-
па. Дѣмѣратѣл дѣнрѣвѣвѣ одатѣ нѣ сол:
Domnule! кѣте мѣерѣ аре ачел ал тѣѣ
аша нѣтернѣк шѣ таре стѣпѣн? Ел се
мѣлѣдѣмѣще нѣмаѣ кѣ зна, фѣ респѣнѣсл .
. . . Dar дѣкѣ есте ачаестагре оанѣ, че фа-
че атѣнчаа дѣмѣратѣл вострѣ? ел о нѣ-
стрѣзѣ пѣлѣ че трече времѣ кѣрегенѣеѣ,
респѣнсе мѣнистрѣ. — Дѣмѣратѣл скѣтѣрѣ
дѣн кап шѣ зѣсе: Domnule vostre, are maї
mѣлѣтѣ mѣnte de кѣт ѣсе каде, дѣкѣ фаче
ел ачаеста. — Шѣ тѣрчѣ цѣн ачаеста леде.
Ла Есеѣ (о сектѣ релѣцѣоасѣ ла жѣдовѣ) е-
ра опрѣт а фаче кѣ мѣерѣ греоанѣ. Шѣ
дѣншѣ С. Хѣронѣм зѣче: ачѣа, карѣ зѣк,
кѣткѣ дѣншѣ пентрѣ вѣнѣл комѣн, шѣ
пентрѣ цѣнерѣ цѣнѣлѣ оменѣск се дѣноарѣ
шѣ продѣк копѣе, ѣмѣтѣзе варѣм вѣетѣ-
дѣле фѣрѣ mѣnte, шѣ кѣнд сѣнт мѣерѣле
лор дѣнѣрчѣнате, съ нѣ стрѣче ѣарѣшѣ роа-
да дѣнтрѣнѣселе, чѣ съ се арате кѣтрѣ еле
нѣ ка аморѣзѣ, чѣ ка бѣрѣвѣцѣ. — Канонѣ-
шѣ зѣк, кѣткѣ зѣвларѣ кѣ мѣерѣ греоане
нѣчѣ одатѣ нѣ есте словодѣ дѣкѣ прѣн

ачеаста ар перде мѣерѣ фѣрѣктѣл. — Ної
зѣчет кѣ чеї маї мѣлѣдѣ докторѣ шѣ овсер-
ваторѣ, кѣткѣ дѣмѣрѣнарѣ кѣ мѣерѣ гре-
оанѣ нѣчѣ одатѣ нѣ есте стрѣкѣтоаре, дѣнѣ
ачеаста се фаче кѣ рѣндѣнѣлѣ вѣнѣл, шѣ
адѣчет спре ачест темѣеѣ, черкарѣ де
тоате зѣлеле дѣнре ачелѣ попоаре зѣде
бѣрѣватѣл нѣмаѣ о мѣере аре, пе каре кѣ
сѣмѣдѣре о ѣвѣеце. — Адѣвѣрат кѣ авѣзѣл
нѣ аѣчаа аѣ фост мѣта нѣрѣчѣзнѣеѣ, шѣ а
стрѣкѣрѣ шѣ ва фѣ тотѣзнѣа. — —

Dr. Vaszits.

DOMNULE REDACTOR.

„De мѣлѣтѣ време ам лѣват дела зѣн
прѣетѣн маї цос дѣнѣмѣната поезѣе каре
дѣнѣл спѣса мѣлтора съ дѣнѣлеце а фѣ фѣ-
кѣтѣ де рѣносатѣ Васѣле Кѣрлоава шѣ пентрѣ
кѣ копрѣнде дѣн сѣне зѣн че пѣлѣкѣтшѣ дѣнѣл
амѣа пѣрѣре о кѣносѣк вѣреднѣкѣ де Газѣта
Дѣн., нѣ лѣнѣск а вѣо трѣмѣте

фрателе Дѣн.

Пѣтар. X. Ioanidic.

НѢСТОРѢЛ МѢХНИТ.

„Шѣ нѣстор тѣлѣр, фѣрѣмос ла фачѣ.
„Мѣн де мѣхнѣре, кѣ глас дѣнос.
„Кѣнта дѣн фѣлѣер, цос пе верѣеацѣл.
„Сѣнт зѣмѣрѣ деасѣ, де пом стѣфос.

„De мѣлѣте верѣсѣрѣ, спѣсе кѣ жалѣ
„Дѣмѣте тоате, ста дѣнрѣецѣр.
„Рѣвл опрѣсѣ апа дѣн кале,
„Вѣнтѣл тѣкѣсе, дѣн лѣн мѣрѣтѣр.

„Кѣт коло тѣрта, де ої фѣрѣмоасѣ.
„Се рѣспѣндѣсе, прѣн лѣвѣцѣи.

„Ші аскълтѣндѣл, іарва зѣтасе
„Пѣтрѣнсе тоате, де міла лѣи.

„Вѣтѣде нѣмаі, маі кѣ дѣрере.
„Стѣнд лѣнгъ дѣнсел, кѣта дп цос.
„Ші ка с'адѣкѣ, лѣи шѣнгѣіере
„Глас кѣтѣ одатѣ, скотеа мілос.

„Ехо че заче, де ом де парте.
„Ал азѣсе, дпн лок аскѣнс.
„Ші кѣ сѣспнѣрї, де грезтате
„Ла тоатѣ ворва, дп да рѣспѣнс:

„Віѣ лѣнгъ дѣнсел, пѣтрѣнс де мілѣ.
„Ші кѣ вѣндеде, дп дптрѣвнѣіѣ.
„Тнере спнѣнет, нѣдї фіе сілѣ:
„Че фок, че кнѣрї, че гѣндѣрї аї.

„Внѣа воастрѣ, неказрї наре
„Ле сімплѣ, лпнѣ, фѣрѣ дѣрерї.
„Шн тоатѣ лѣтеа, ннчї о сѣфларе
„Ка вої нѣ гѣстѣ, тѣлте пѣлчерї.

„Воѣ патѣра, вѣ іесте датѣ,
„Кѣмпн шн кодрї воѣ зѣмбеск.
„Вѣнтѣрї, шн рѣрї, воаѣ в'аратѣ.
„Кѣм кѣрг де дѣлче, кѣм рѣкореск.

„Соареле дѣкѣ, воаѣ рѣварсѣ.
„Лѣмпнѣ дѣлче, тот кѣ сепн.
„Шн черѣл іарѣш, міла дпшї варсѣ.
„Спре фернчїре, воѣ де плн.

„Дел кѣ сѣспнѣрї, атѣнчї рѣспѣнсе:
„Фрате сѣ поате, врѣн нѣрїтор.
„Верї кѣнд сѣ наївѣ, дѣрерї аскѣнсе
„Фіе пѣ сказн, фіе пѣстор?

„Ор че фнѣдѣ, сѣпѣсѣ заче
„Сѣпт патнїмі греле, тѣлт маї пѣдн.

„Соарта нѣ ласѣ, пѣ ом дп паче
„Кѣ тѣлцѣтнре, а фн де плн.

„Прекѣт пѣнчѣатѣ, де вѣнт сѣфлареа,
„Ннчї пѣнтре крѣнгѣрї, ннчї не кѣмпнї.
„Аша нѣ нчѣатѣ, ннчї тѣрѣрареа
„Де тѣлте патнїмі пѣнтре чеї вн.

„Адеврѣ, славѣ, чнстѣ, пѣтѣре,
„Оаѣ вогѣдїе, іѣѣ пѣ воїеск;
„Ачестеа тоате, дрепт о пѣрѣре —
„Дрепт пѣлѣчїре, ле сокотеск.

„Дар маї пѣтернїк, грѣѣ а сѣпѣне
„Ор че сімѣре, сімѣ не атор.
„Ал ісвор дѣлче. Дентрїстѣчїне
„Дезне апрннде, фок тѣтрор.

„Іѣвѣск фїервнѣте, о цѣсторнѣдѣ.
„Кѣ кнн преа дѣлче, преа дѣргѣлншѣ.
„Пентрѣ іа нѣмаї, сімѣ пѣнѣтнѣдѣ.
„Пентрѣ іа нѣмаї, сѣпт пѣтнмншѣ.

„Де лѣнгъ мнѣ, кѣнд іа лпнсеѣе
„Натѣра наре ннїк фрѣмос.
„Сѣфлетѣл ларе мнѣ тѣлчнѣе;
„Ор че прнвіре, мнѣ де прнсос.

„Шн дрепт ачѣеа, о тѣнгѣіре
„Фак сѣ рѣсѣне, флѣтерѣл мнѣѣ.
„Лѣсѣнд шн тѣрта, дп пѣнѣстнре
„Вѣрсѣнд шн лакрѣтн, дп окн терѣѣ.

СОАРТЕА.

„Дп лѣте сімѣр о дѣскѣлнѣдѣ есте дп-
трѣ адеврѣ вѣпѣ, адекѣ Соартеа; кѣчї
дѣнса креѣде не фїедѣкаре фнѣ оменеск
дптр'алт кнп, дѣпѣ зп деоснвн метѣд; еа

нъ не креще ни́чи дъпъ методъл лъи Салтманн, ни́чи дъпъ алъи Песталоді, ни́чи дъпъ алъи Ръсо, ни́чи дъпъ алъи Jean Paul, ни́чи сінгър дъпъ сїстемъ; ни́чи сінгър дъпъ апаліс. Лъи сїстема чеа педагогїкъ а еї лъкъ наѣ пѣтѣт стрѣвате ни́чи зпъл дїн фїїи оменедї, ни́чи кїар ачеїа пѣ, пе карїи алдїи лї пѣтеск лъделендї. Пръичїи чеї тарї гїческ вѣктрошї епїгме (гъчїтврї); лъсъ еї пѣтаї пе ачелѣа ле деслеагъ, каре се афлъ лъи кълндаре шї лъи жърнале, епїгмеле челе серїоасе веки а ле вїедїи ле ретъи лор лъкїсе шї печетлвїте; дъскълїца пѣтаї ле дъ, їар кїеїле шїле пѣстрѣалъ ла сїне: Ачї зп сѣфлет фрѣмос се свѣчѣтъ лъкоаче шї лъколо, пѣпъ сѣшї кѣщїце о вїатъ вѣкѣдїкъ де пѣїне пентрѣ ачел трѣи лъи каре лъкѣїеще, кълнд лътрѣачеа колеа зп кап гол тѣлкъ дїи талере де арїїт; — ічї зп дѣх пѣтернїк а кѣцета, заче лъи кѣтѣшїле зпелї тѣпчї сїлїте кѣ тотъл монотоане, пѣпъ гълнд коло зп кап кѣ ідеї сарведе есте кїемат а вестї оаменїлор лъделенчѣнеа чеа адъпатъ дїи кърдї, каре се поате асетъна зпелї коллекдїї де планте зскате шї фъръ рълнд ашезате. Ної фоарте арареорї пе алецет стареа поастрѣ, чї ачешаш нї се дъ поаъ. — Ачелъїа каре ва деслега ачестеа епїгме, лї дърѣїеск о лъпѣрѣдїе, саѣ дакъ ачеша пѣї фаче тревѣїндъ, о кїлївдъ зѣпг коперїш лъи ачїпчеа копїгнадїе.

ПѢТЕРЕА ВОРБІРІ.

Історїа неаѣ пѣстрат поаъ маї тѣлте кѣвїпте де а ле вѣрѣадїлор, карїи ера кїе-

мадї а пѣне лъи мїшкаре пе о тѣлдїме таре де оаменї шї лъи мїпѣтъл хотѣрѣкторїз вреа ашї ажѣпде скопѣрї тарї. Ханпївал ведеа лъгрїжареа, кѣ каре солдагїї сѣї ла Тїчїно лътїмпїнаръ пе легїоанеле романе шї зїсе: „Содїлор, черїл лъи вестеѣе мїе вїрѣїндъ! Романїи аѣ сѣ третѣре, пѣ пої. Кѣзтадї ла ачест кълмп де зѣтаїе! — Фрїкосъл ачїи пѣ се поате аскѣнде пїкѣрїї. Ної тревѣїе сѣ перїи тодї, дакъ вом фї вїрѣїдї! Дечї пої тревѣїе сѣ вїрѣїи. Зейї вреаѣ ачеша! Еї неаѣ пѣс пе пої лътре вїрѣїндъ шї моарте.“ Ханпївал вїрѣї. —

Ла 1590 Епрїк IV. се оцїї спре ашї кѣщїга короана са. Ел алергъ пїптре шїреле трѣпелор сале шї арѣтълндзїшї пеана чеа алѣъ дела коїф зїсе: „Кълнд вої пѣ вѣдї маї ведеа ни́чи зп стеаг, атѣвч фѣрѣ грїжъ сѣ въ адъпадї ла семпъл ачеша, шї вої вѣдї афла пѣрѣреа вїрѣїнда шї чїпстеа.“ — Ачелаш Епрїк стрїгъ алѣъ датъ: „Вої сълптедї францозї, еѣ сълптрїгъ ал вострѣ. Коло сѣъ врѣштанъл! Сѣс! сѣл лъфрѣпѣтъм!“

Ла 1702 Енглезїї ера сѣ кѣпрїндъ Кадїцъл (лъи Спанїа). Ценералъл лор ворвї кѣтръ дѣлшїї аша: „Енглезїлор! вої тѣллкадї лъи тоате зїме карне зѣпъ шї сѣпъ таре; ар фї чеа маї таре рѣшїне пентрѣ вої, дакъ адї сѣферї ка сѣ въ вїрѣїе ачешї мїшеї шї трендѣрошї спанїолї, карїї трѣїеск сїнгър кѣ померанѣ шї цїтроане!“ Трѣїеле се оцїїрѣ вїтежеѣе шї кѣ іїїаъ.